

Kína legfontosabb vállalata – A Huawei geopolitikája

MKI Elemzés

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2025.

Szerző(k):

Salát Gergely

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

2025. szeptember 12.

Salát Gergely, vezető kutató, MKI

KÍNA LEGFONTOSABB VÁLLALATA – A HUAWEI GEOPOLITIKÁJA

A Huawei nem csupán egy sikeres kínai technológiai vállalat, hanem a kínai állam geopolitikai eszköze is, amelynek megítélését a politikai támogatás, az átláthatatlan tulajdonosi struktúra és a biztonsági aggályok határozzák meg. A vállalat kulcsszerepet játszik a globális digitális infrastruktúra kiépítésében, különösen a „globális Délen”, miközben a nyugati országok – biztonsági és gazdasági okokra hivatkozva – egyre inkább kiszorítják a saját piacaikról. A Huawei körüli konfliktus a technológiai versenyen túl az ideológiai és geopolitikai szembenállásról is szól, a cég az „új hidegháború” frontvonalában van. Az olyan országoknak, amelyek nem kívánnak egyértelműen elköteleződni egyik nagyhatalmi blokk mellett sem, óvatos, érdekalapú, több beszállítóra építő, pragmatikus megközelítést érdemes alkalmazniuk.

A [Huawei Technologies](#) sem értékben, sem bevételben nem Kína legnagyobb cége, mégis a legfontosabb kínai vállalatnak mondható. Számos jel utal arra, hogy a kínai állam és a Huawei érdekei összefonódnak, Peking geopolitikai céljai elérésére használja a vállalatot, miközben a cég sokat profitál a kormányzat anyagi, politikai és diplomáciai támogatásából. Természetesen egyáltalán nem egyedi, hogy egy állam valamely cég érdekeit képviseli, illetve, hogy egy cég állami célokat szolgál. Ilyesmi más országok és vállalatok esetében is előfordul. A Huawei azonban sok szempontból különleges.

NEMZETI BAJNOK

A Huawei az egyik legismertebb – és mindenképp a legvitatottabb megítélésű – kínai multinacionális technológiai vállalat, amely az elmúlt évtizedekben meghatározó szereplőjévé vált a globális digitális infrastruktúra-építésnek. A cég tevékenysége több [kulcsfontosságú](#) technológiai területre terjed ki, ilyenek a mobilhálózati eszközök (2G–5G és kísérletek a 6G-vel), optikai hálózati berendezések, vállalati IT-megoldások, mesterséges intelligencia-alapú szoftverek, valamint [felhőalapú szolgáltatások](#).

Emellett a Huawei évekig a világ három legnagyobb okostelefon-gyártója közé tartozott, amíg amerikai szankciók nem korlátozták hozzáférését a kritikus technológiákhoz. Legújabbán a chipek fejlesztése területén ért el jelentős eredményeket.

A vállalat a világ legnagyobb távközlési berendezésgyártója, [több mint](#) 208 ezer alkalmazottja van – ezek 54%-a a K+F területén dolgozik –, 170 országban van jelen, 3 milliárd ember használ Huawei eszközöket és/vagy szolgáltatásokat, és a cég évi 24 milliárd dollárt költ K+F-re. A cég több mint 150 ezer szabadalommal rendelkezik globálisan. Maguk a kínaiak sem egy vállalatként tekintenek rá a sok közül. A Huawei „[nemzeti bajnok](#)”, Kína büszkesége, amely nemcsak Kína technológiai felemelkedését, hanem – legalábbis nyugati kritikusai szerint – az ország globális geopolitikai ambícióit is megtestesíti. A Huawei támogatása, termékeinek vásárlása sokak körében hazafias gesztusnak számít.

TULAJDONOS ISMERETLEN

A céggel kapcsolatos kritikák egyik forrása, hogy a Huawei meglehetősen [átláthatatlanul](#) működik, az egész vállalatot egyfajta titokzatosság övezi. Nem tudjuk, hogy milyen kapcsolat fűzi a kínai államhoz, sőt valójában azt se, hogy a cég kinek a tulajdonában van. A Huawei ugyanis nem klasszikus értelemben vett magánvállalat, de nem is állami cég, mint nagy riválisa, a ZTE. Alapítója, [Zsen Cseng-fej](#) (Ren Zhengfei), a Népi Felszabadító Hadsereg egykori mérnöke, ma is a cég első számú vezetője. Zsennek a hadsereggel való kapcsolatai a mai napig nem tisztáztak, ahogyan az sem, hogy kik biztosították az induláshoz szükséges tőkét. Ami a tulajdonviszonyokat illeti, a hivatalos álláspont szerint Zsen néhány százalékos részesedéssel bír, míg a cég többsége az [alkalmazottakat](#) tömörítő testület kezében van – de ennek működése nem átlátható, nem világos, hogy ki hozza a tulajdonosi döntéseket. A vállalaton belül hivatalos kommunista pártszervezet működik, amelynek döntéshozatalban betöltött szerepe nem ismert, ahogy a vállalat párttitkárának pontos jogkörei sem nyilvánosak. A Huawei vezetője, Zsen Cseng-fej egyik legközelebbi bizalmasa, a vállalat elnöke 1999 és 2018 között egy [olyan asszony](#) volt, aki – nyilvánosan is elérhető információk szerint – korábban a kínai állambiztonsági minisztériumnál – vagyis a kínai hírszerzésért és belbiztonságért felelős szervnél – dolgozott.

A Kínában egyfajta élő legendának számító Zsen kerüli a nyilvánosságot, interjúkat ritkán ad, stratégiai kérdésekben sem ő, sem a többi vezető nemigen nyilvánul meg. Az általa megteremtett és csúcsra juttatott Huawei ügyben sajátos vállalati kultúrát honosított meg amely erősen [militarizált](#), az alapító gyakran él katonai hasonlatokkal, az alkalmazottakat egyfajta hadsereggént értelmezi, amely önfeláldozóan küzd a vállalat és az ország céljaiért („farkaskultúra”). Ez kétségkívül hozzájárul a cég hatékonyságához és sikereihez, ám a nyugati partnerek szemében fokozza a Huawei-jel kapcsolatos politikai jellegű kételyeket.

A Huawei sikere mögött nem pusztán a piaci logika, hanem a kínai állam intézményi és pénzügyi [támogatása](#) is meghúzódik, az ugyanis biztos, hogy a cég jelentős támogatást kap mind a központi, mint a helyi kormányzati szervektől. Ez nem példátlan, a legtöbb kínai vállalatot segíti a kormány kedvezményes hitelekkel, olcsó vagy ingyenes földterülettel, az infrastruktúra kiépítésével és egyéb módokon. A Huawei ezek mellett jelentős diplomáciai támogatást is kap, a kínai politikusok, diplomaták külföldi tárgyalásain gyakran a Huawei-t érintő különféle üzletekről van szó.

GEOPOLITIKAI ESZKÖZ

A cég geopolitikai szerepe elsősorban azokból a termékekből és szolgáltatásokból adódik, amelyekkel a Huawei foglalkozik. A távközlési infrastruktúra birtoklása és működtetése mára nem pusztán technológiai vagy gazdasági, hanem biztonságpolitikai kérdés is, és egy ország nemzetközi befolyásával is összefügg. Az 5G-hálózatok, optikai kábelek, adatközpontok és cloud-szolgáltatások stratégiai eszközökké váltak, s a Huawei éppen ezeken a területeken aktív.

A cég ellen a leggyakrabban megfogalmazott vád, hogy termékei úgynevezett [hátsó ajtókat](#) tartalmaznak, amelyek lehetővé teszik a kínai állam számára, hogy megfigyelje a felhasználókat, „megcsapolják” az adatfolyamot. Bár ezt rendszeresen hangoztatják, eddig erre nem került elő egyértelmű bizonyíték, és nincs ok feltételezni, hogy a Huawei eszközök kitettebbek lennének az adatszivárgásnak, mint például az amerikaiak. A Huawei természetesen következetesen [tagadja](#) a vádakat.

A cég jelentősége nem a kémkedés technikai lehetőségeiből adódik, hanem abból, hogy azokban az országokban, amelyekben a Huawei építi ki a különféle távközlési hálózatokat, a standardokat is ez a cég szabja meg, s ennek a technológiáit

ismerik meg a szakértők. Ezzel egyfajta [útfüggőség](#) alakul ki az érintett országokban, hiszen a jövőben hálózataik bővítésekor, fejlesztésekor már csak nagy bonyodalmak és költségek árán tudnák elkerülni, hogy a továbbiakban is a Huawei-jel dolgoztassanak. Ez azt is jelenti, hogy a nyugati, koreai és japán konkurencia idővel kiszorul azokból az országokból, ahol a Huawei teret nyer. Márpedig az elmúlt évtizedben a Huawei – különösen a „globális Délen” – nagyon [fontos pozíciókat szerzett](#). Ez annak köszönhető, hogy ár-érték arányban a cég verhetetlen, sok távközlési területen éveken keresztül az első. Azok az országok, amelyek számára – a helyi elit álláspontja szerint – mindegy, hogy a kínaiaknak vagy másoknak válnak kiszolgáltatottá, logikus választás a sokkal olcsóbb Huawei termékek beszerzése. [Afrikában](#) már a Huawei a digitális infrastruktúra [fő szállítója](#): több országban épített távközlési hálózatokat, kormányzati adatközpontokat, vált a mobilszolgáltatók elsődleges beszállítójává. Latin-Amerikában és Délkelet-Ázsiában is jelentős a Huawei jelenléte, gyakran Kína Övezet és Út kezdeményezése (BRI) digitális ágának részeként.

FEKETELISTÁN

Ezzel szemben az amerikai szövetségi rendszer országai közül [jó néhány](#) korlátozta vagy teljes mértékben kitiltotta a Huawei részvételét a távközlési hálózatok, különösen az 5G-infrastruktúrák kiépítésében, elsősorban nemzetbiztonsági megfontolásokra hivatkozva, bár valójában nyilvánvalóan az üzleti érdekeknek is fontos szerepük volt mindebben. Az Egyesült Államok teljes tilalmat vezetett be a Huawei ellen, és a vállalatot 2019-ben [felvette](#) az „Entity List”-re, megakadályozva, hogy amerikai technológiákat vásároljon. [Ausztrália](#), [Japán](#) és az [Egyesült Királyság](#) szintén kizárta a céget a saját 5G-hálózataiból, míg Svédország és Kanada hasonlóképpen szigorú intézkedéseket hozott. Franciaország és Németország óvatosabban jártak el: bár nem tiltották be teljesen a Huawei részvételét, szigorú engedélyezési és korlátozási szabályokat alkalmaznak. Magyarország nem követi ezt a trendet, hazánk továbbra is nyitott a Huawei technológiájára, így a magyar mobilkommunikáció számottevő része Huawei eszközökön zajlik. Az Európai Unió szintjén intenzív vita folyik a kínai technológiai függőség és digitális szuverenitás kérdéséről, s az egyik [legvitatottabb](#) kérdés éppen a Huawei szerepvállalása. Az EU 2020-as 5G-biztonsági „Toolboxa” [alapján](#) 2023-ban magas kockázatú beszállítónak minősítette a Huawei-t és a ZTE-t, a tagállamokat pedig arra ösztönzi, hogy fokozatosan korlátozzák e cégek szerepét a létfontosságú 5G-hálózatokban. Ennek ellenére csak 11 uniós ország élt valamilyen jól tülással.

Mindez a nemzetbiztonsági aspektuson túl a klasszikus centrum-periféria viszonylatban is értelmezhető. A centrumországok fejlett technológiával látják el a perifériát és félperifériát, amiért azok alacsonyabb hozzáadott értékű termékekkel és piaci hozzáféréssel fizetnek. Ez állandósítja a függőségi viszonyt. Napjaink egyik legfontosabb globális folyamata az, hogy Kína igyekszik új – a fenti értelemben vett – [centrummá válni](#), és ebben kulcsszerepe van a Huawei termékeinek és szolgáltatásainak. A hagyományos centrum, vagyis a nyugati országok ezt nem nézik jó szemmel, hiszen a folyamat az ő centrális pozíciójukat veszélyezteti. Ez megmagyarázza, hogy miért igyekeznek a Huawei-t távol tartani saját piacaiktól, és miért folytatnak globális propagandakampányt a cég ellen. Más kérdés, hogy ez a propaganda-hadjárat a nyugati világon kívül meglehetősen sikertelen, a Huawei ajánlatai ugyanis gyakran visszautasíthatatlanok.

ICT ÉS POLITIKA

Maga a Huawei azt hangoztatja, hogy nem foglalkozik politikával, üzleti alapon működő, profitra törekvő magáncég, amely kölcsönösen előnyös üzleteket akar kötni. Az bizonyára igaz, hogy az elsődleges szempont a profit, ez azonban nem zárja ki, hogy a cég egyben Peking politikai céljait is szolgálja.

Legkésebb az úgynevezett [Meng Van-csou-ügy](#) (Meng Wanzhou) kitörésekor vált egyértelművé, hogy a kínaiak számára a Huawei több mint egyszerű vállalat. 2018 decemberében a cég pénzügyi igazgatóját, Meng Van-csout, aki egyben Zsen Cseng-fej lánya, az USA kérésére Kanadában letartóztatták, az amerikai hatóságok szerint ugyanis Mengnek fontos szerepe volt az Irán elleni szankciók kijátszásában. A kínaiak válaszul azonnal letartóztattak két kanadai állampolgárt – akiknek semmi közük nem volt az ügghöz –, így egyfajta túszeretárgyalás indult meg Kína és Kanada között. A diplomáciai válság végül három év után Meng és a kanadai „túszok” [szabadon bocsátásával](#) zárult. Az ügy bizonyította, hogy a kínai kormányzat – a legmagasabb szinten is – száz százalékosan a Huawei mögött áll.

A politikai szálát erősíti, hogy a Huawei rendszeresen üzletel olyan országokkal, amelyek a nyugati országok számára [páriának](#) számítanak. A cég többször szállított technológiát Iránnak, és Észak-Koreában is [részt vett](#) a mobilhálózat kiépítésében – a szankciók ellenére. Valójában nincs olyan ország, amelytől a Huawei politikai okokból távol tartaná magát. Ezek a kapcsolatai azonban tovább fokozzák a vele szembeni bizalmatlanságot.

A Huawei geopolitikai jelentőségének és sebezhetőségének egyik legfontosabb aspektusa az amerikai technológiai [embargó](#) hatása, különösen a félvezetők (chipek) területén. A Huawei korábban a világ legnagyobb okostelefon-gyártói közé tartozott, ám 2019-től kezdődően az Egyesült Államok korlátozásokat vezetett be, amelyek megakadályozták, hogy a Huawei hozzáférjen az amerikai technológián alapuló chipekhez, szoftverekhez és gyártókapacitásokhoz. Ennek következményeként elveszítette hozzáférését például a [Google](#) operációs rendszeréhez, a Qualcomm és Intel csúcshipjeihez, valamint a tajvani TSMC gyártási szolgáltatásaihoz – amely utóbbi a legfejlettebb (7 és 5 nanométeres) chipek egyedüli globális beszállítója. (Mint ismeretes, a 2010-es években Magyarországon is rendkívül népszerűek voltak a Huawei telefonok, de az amerikai embargó következtében mára teljesen kiszorultak a piacról, hiszen nem futhatnak rajtuk a Google szolgáltatásai.)

A Huawei megpróbált önállósodni ezen a téren, és kínai partnere, a SMIC (Semiconductor Manufacturing International Corporation) segítségével saját chipeket gyártatott, elsősorban a HiSilicon leányvállalatán keresztül. 2023-ban meglepetést okozott, amikor bemutatta a Mate 60 Pro nevű [okostelefon](#), amely egy, a szankciók ellenére is 7 nm-es technológiával készült, 5G-képes processzort tartalmazott. Bár a Huawei ezzel demonstrálta, hogy nem teljesen bénította meg az embargó, a szakértők szerint a kínai chipgyártás még mindig jelentős technológiai [hátrányban](#) van. A SMIC csak rendkívül alacsony hozammal tudja előállítani a fejlett chipeket, a gyártási volumen korlátozott, és EUV-litográfiai gépekhez (amelyek elengedhetetlenek a 5 nm-es és az alatti csíkszélességhez) nem férhet hozzá a holland ASML és más nyugati beszállítók korlátozásai miatt. A Huawei chipfejlesztési képességei tehát részben [függetlenedtek](#) a nyugati technológiától, de a csúcstechnológia szintjén továbbra is súlyosan korlátozottak.

A félvezetők körüli verseny nemcsak gazdasági, hanem nemzetbiztonsági kérdéssé is vált. A Huawei esete azt mutatja, hogy a technológiai önellátás Kína számára nem csupán iparpolitikai cél, hanem stratégiai túlélési feltétel is – míg a nyugati országok ezzel párhuzamosan a globális chipellátási lánc „de-risking” logikáját követik. Összességében Kína lemaradása azonban csökken, és ismerve a Huawei kutatás-fejlesztési kapacitásait, egyáltalán nem kizárható, hogy a cég idővel chipgyártásban is első ligás játékos lesz.

TANULSÁGOK

A Huawei példája világosan mutatja, hogy a globális technológiai verseny már nem csupán piaci logikán alapul. A technológiai infrastruktúra kiépítése – különösen olyan alapvető szektorokban, mint a távközlés, AI, adatkezelés – nemzeti szuverenitási kérdéssé vált. A Huawei ebben a térben nemcsak egy sikeres kínai vállalat, hanem a kínai állam geopolitikai eszköze. Jövőbeli sorsa – és fogadtatása világszerte – egyre inkább politikai kérdés, amely túlmutat az innováción és a versenyképességen.

Mit érdemes tenniük Huawei ügyben azoknak a Magyarországhoz hasonló államoknak, amelyek nem kívánnak részt venni a napjainkra jellemző új hidegháborús küzdelmekben, és amelyek számára saját fejlődésük előmozdítása fontosabb, mint az ideológiai elköteleződés? A dilemmát az jelenti, hogy ellentmondás van a fejlesztési igények, elsősorban az 5G hálózatok gyors kiépítésének szükségessége, illetve a partnerországok politikai elvárásai és a nemzetközi szerveződések előírásai között. Az EU például ösztönzi a Huawei eszközök kizorítását, és Washington részéről is elvárás, hogy a kínai gyártókat kihagyják a fejlesztésekből. Ugyanakkor a kínai eszközök nélkül aligha építhetők ki azok a modern hálózatok, amelyekre a csúcstechnológias iparnak szüksége van – az 5G hálózat nem a lakossági felhasználók kényelme miatt fontos, hanem mert ezen működik az IoT (Internet of Things, „dolgok internete”), az önvezető autók rendszere és minden modern gyár, amelynek eszközei között a valós idejű kommunikációhoz 5G kapcsolat szükséges. A „köztes” országokra jellemző, hogy saját gyártással nem rendelkeznek, mindenképpen valamely külső beszállítótól függenek.

Egyértelmű megoldás nincs, csak az óvatos egyensúlyozás elképzelhető a különféle szempontok között. Célszerű nem ideológiai, hanem racionális, nemzeti érdeken alapuló megközelítést alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy nem érdemes automatikusan követni egy nagyhatalom (pl. az USA) elvárásait, de szintén nem szabad vakon és egyoldalúan nyitni egy másik (pl. Kína) irányába – hanem mindig mérlegelni kell a gazdasági, biztonsági, technológiai előnyöket és kockázatokat. Kulcsfontosságú a diverzifikáció: a technológiai függőség minimalizálása érdekében célszerű több beszállítóval dolgozni, nem kizárni automatikusan a Huawei-t, de nem is rábízni teljes egészében kritikus infrastruktúrákat. Az 5G-hálózat például megosztható több szereplő között (pl. Ericsson, Nokia, Huawei), így csökken a kiszolgáltatottság. A kínai cégekkel való együttműködés során elengedhetetlen a nemzeti és uniós adatvédelmi, kiberbiztonsági szabályok szigorú alkalmazása. Nem a

származási ország számít, hanem hogy az adott cég megfelel-e ezeknek az előírásoknak. Fontos a retorika kiegyensúlyozottsága is. Az USA és Kína közötti konfliktus egyre inkább szimbolikus, ideológiai síkon is zajlik. A „köztes” országoknak érdemes kerülniük az olyan kommunikációt, amely bármelyik oldalhoz való kizárólagos elköteleződést sugall. Az ilyen országoknak érdemes nem „vagy-vagy” dichotómiákban gondolkodniuk, hanem egy autonóm, többoldalú, érdekalapú stratégia szerint eljárniuk, amely figyelembe veszi a nemzetközi környezetet, de elsődlegesen a saját fejlődést és biztonságot szolgálja.